

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeridirektoratet

Januar 2008

J.nr.: 2007-04154 LEJ

Vedr.: Referat af møde i § 7-udvalget den 3. december 2007

Deltagere:

Harry K. Lorentzen	Dansk Fritidsfiskerforbund	
Kay Hansen	Dansk Fritidsfiskerforbund	
Allan Buch	Danmarks Fiskeriforening	
Michael Andersen	Danmarks Fiskeriforening	
Kurt Birch	Danmarks Fiskeriforening	
Niels Barslund	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	
Max Thomsen	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	
Hans Jørgen B. Olesen	Danmarks Naturfredningsforening	
Christian Graver	Dansk Akvakultur	
Preben Thomsen	Danmarks Sportsfiskerforbund	
Kaare M. Ebert	Danmarks Sportsfiskerforbund	
Leif Skytt	Danmarks Kystfiskerforening	
Vagn Gram	Dansk Amatørfiskerforening	
John Wessberg	Dansk Amatørfiskerforening	
Sten W. Laursen	Dansk Landbrug	
Gorm Rasmussen	Danmarks Fiskeriundersøgelser	
Peter Geertz-Hansen	Danmarks Fiskeriundersøgelser	
Josianne Støttrup	Danmarks Fiskeriundersøgelser	
Hanne Nicolajsen	Danmarks Fiskeriundersøgelser	
Birgit Bolgann	Fiskeridirektoratet	(formand)
Lene Jensen Scheel-Bech	Fiskeridirektoratet	(referent)

Mødet var indkaldt ved mail af 2. november 2007 med følgende dagsorden:

1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje
2. Drøftelse af Handlingsplanen for 2008 samt rammerne for den kommende 3-årige Handlingsplan for Fiskepleje 2008-2010
3. Orientering om status vedrørende gennemførelsen af Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål
4. Orientering omkring gennemgang af nationale regler om mindstemål og fredningstider med henblik på at undgå udsmid (discard)

5. Forslag fra Dansk Kystfiskerforening v/Leif Skytt vedr. revision af reglerne om stopriste i saltvand
6. Forslag fra Danmark Sportsfiskerforbund om fiskeplejekoordinatorer
7. Forslag fra Dansk Fritidsfiskerforbund om dræbergopler i danske farvande
8. Orientering siden sidst
9. Eventuelt

Pkt. 1. Drøftelse af forhold vedrørende den igangværende fiskepleje

Der var ikke bemærkninger hertil.

Pkt. 2. Drøftelse af udkast til Handlingsplanen for 2008 samt rammerne for den kommende 3-årige Handlingsplan for Fiskepleje 2008-2010

Pkt. 6. Forslag fra Danmarks Sportsfiskerforbund om fiskeplejekoordinatorer

Birgit Bolgann orienterede om, at der er udarbejdet udkast til projekter for 2008 samt en ramme for den kommende 3-årige Handlingsplan for Fiskepleje 2008-2010, som er sendt til udvalget. Som tidligere nævnt overvejes det i øjeblikket med muligheden for at pristalsregulere priserne på fisketegn. Der kan dog ikke kalkuleres hermed i fiskeplejen, idet der endnu ikke er truffet beslutning herom i forbindelse med den kommende ændring af fiskeriloven. Endvidere vil en evt. pristalsregulering først kunne gælde fra 2009. Derimod er der i Handlingsplanen for Fiskepleje 2008 indsat et beløb på 2,5 mio. kr. fra Den Europæiske Fiskerifond som tilskud til kommunale vandløbsrestaureringsprojekter, idet der som noget nyt er mulighed for at søge disse EU-midler til vandløbsrestaurering.

Niels Barslund spurgte, om der er givet endeligt tilsagn om disse 2,5 mio. kr. Bemærkede, at hvis fiskeplejen ikke suppleres med disse midler, vil det være et meget uheldigt område at skære ned på.

Birgit Bolgann svarede, at det danske program for anvendelse af disse EU-midler endnu ikke er endeligt godkendt af EU. *Det kan oplyses, at EU-Kommissionen netop (den 20. december 2007) har godkendt det danske fiskeriudviklingsprogram for 2007-2013.*

Formålet med anvendelse af disse midler – bl.a. vandløbsrestaurering – fremgår allerede af forordningen og indgår i det danske forslag, som er sendt til EU, så det vurderes umiddelbart usandsynligt, at det ikke skulle lykkes at tilføre fiskeplejen midler fra Den Europæiske Fiskerifond på dette område. For projekter under dette program er der mulighed for op til 50 % medfinansiering fra EU-midler, dvs. der skal være 50 % national medfinansiering. Det heldige er, at de nationale midler allerede er til stede i form af kommunernes bidrag til vandløbsrestaureringsprojekter. Hvis kommunerne virkelig får gang i disse projekter, vil der måske på sigt være mulighed for tilførsel af

endnu flere midler fra EU. Da kommunerne er vandløbsmyndighed er det også vigtigt, at Kommunernes Landsforening fremover er med i § 7-udvalget, hvilket Fiskeridirektoratet arbejder på.

Niels Barslund spurgte, om beløbet på 400.000 kr., som i Handlingsplanen benævnes budgetreduktion er et beløb til statskassen.

Birgit Bolgann svarede, at fiskeplejen siden 2000 har haft denne udgiftspost i Handlingsplanen, idet Finansministeriet besluttede, at der skal afsættes et beløb for det arbejde Fiskeridirektoratet udfører for fiskeplejen. Beløbet tilgår ikke direktoratet, idet der samtidig med beslutningen var tale om en nedgang i bevillingen til direktoratet. Beløbet tilgår således statskassen og benævnes budgetreduktion.

Birgit Bolgann henviste til forslaget fra Danmarks Sportsfiskerforbund om fiskeplejekoordinatorer, som evt. kunne indgå i Handlingsplanen.

Kaare M. Ebert orienterede om forbundets forslag om etablering af et netværk, som skal fremme sportsfiskerforeningernes og kommunernes fokus på vandløbsrestauration. De naturlige ørredbestande i Danmark er generelt i fremgang, som bl.a. dokumenteres af de undersøgelser, som Danmarks Fiskeriundersøgelser foretager på omkring 1000 lokaliteter om året i danske vandløb. Det går altså markant fremad, og derved bliver der stadig flere vandsystemer, hvor udsætninger bliver reduceret eller helt overflødige. Det seneste eksempel er fra Vejle Å, hvor udsætningerne snart indstilles. Udretning og hårdhændet vedligeholdelse har dog i mange vandløb forringet eller helt ødelagt de gydeområder og levesteder, som er en forudsætning for, at der kan være en naturlig ørredbestand. For at nå målet med flere og større selvreproducerende bestande er det afgørende med en større indsat omkring vandløbsrestauration. Der er allerede gang i restaureringsprojekter mange steder, men der ønskes endnu flere aktive foreninger og uddannelse af 10-12 ressourcepersoner, som kan hjælpe kommunerne med sagsbehandling mv. på dette område. Der er tale om et netværk af ildsjæle, som arbejder frivilligt og ulønnet, dog ønskes mulighed for dækning af kørselsudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Forbundet ser gerne projektet iværksat så hurtigt som muligt.

Sten W. Laursen var lidt bekymret for, at der er tale om en ensidig interessevaretagelse, idet han så det som et tilskud til et foreningsarbejde. Når det gælder vandløbsrestauration er der f.eks. også landbrugsinteresser. Hvis der er tale om at styrke og forøge viden på dette område, så han hellere en styrkelse af fiskeplejekonsulentordningen.

Preben Thomsen bemærkede, at der er tale om varetagelse af en samfundsinteresse. Det handler om at få et landsdækkende netværk, som kan forhandle med kommuner i

samarbejde med Danmarks Fiskeriundersøgelser og fiskeplejekonsulenten. Der er allerede mange foreningsfolk, som har kendskab til grus-projekter, men her er der tale om at uddanne lokale folk, som skal kunne løfte projekter og procedurer omkring biotopforbedringer. Behovet er desuden forstærket af den nye kommunale struktur, idet kommunerne ofte ikke har folk nok eller folk med indgående kendskab til netop dette område.

Sten W. Laursen mente fortsat, at det er en foreningsopgave, som foreningen selv må finansiere. Henviste til, at der skal udarbejdes Vandplaner mv. i 2009, som herefter vil kunne bruges i forbindelse med vandløbsrestaurering. Foreningerne har således mulighed for nu at sætte deres aftryk på disse Vandplaner.

Harry Lorentzen mente, at det er en god ide at finde dygtige nøglepersoner, især med hensyn til det kommende arbejde med Vandplaner mv.

Kaare M. Ebert fastslog, at det ikke handler om at styrke egen organisation, men om at styrke fiskeplejen og få flere fisk for pengene. Der mangler generelt viden om fisk i kommunerne, derfor er der behov for at styrke og påvirke indsatsen her. Samtidig er det selvfølgelig vigtigt at foreningerne sætter deres fingertryk på Vandplanerne.

Peter Geertz-Hansen kunne godt forstå Forbundets intentioner, idet det ses, at nogle kommunale projekter mangler kvalificeret støtte og viden. Hvis funktionen bliver meget omfattende, vil det måske være bedre med endnu en fiskeplejekonsulent. Foreslog, at man som en start prøver at få gang i ildsjæle, evt. fra Danmarks Naturfredningsforening. DFU deltager gerne i en sådan uddannelse, der som udgangspunkt ikke behøver at være dyrere, end at det i første omgang kan rummes inden for nuværende rammer.

Gorm Rasmussen supplerede, at DFU ser mange projekter, som gennemføres, men hvor der mangler viden om gydebanker mv. til gavn for fiskene. Måske mangler den sidste viden blot i kommunerne og måske er det en opgave for fiskeplejekonsulenten at lave et papir herom, som sendes til kommunerne.

Allan Buch bemærkede, at kommunerne har tilsynet på området og at kommunerne tager kontakt til DFU, hvis der er et behov. Så forslaget mere som et tilskud til kørsel og uddannelse.

Birgit Bolgann konkluderede, at der er tale om et nyt forslag, hvor de forskellige synspunkter nu er indledende drøftet.

Det udsendte udkast til Handlingsplanen for Fiskepleje 2008 danner herefter grundlag for fiskeplejens arbejde næste år.

Pkt. 3. Orientering om status vedr. gennemførelsen af Rådets forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål

Birgit Bolgann orienterede om, at forordningen er sendt til udvalget. Der kan på nuværende tidspunkt kun orienteres omkring processen. DFU har arbejdet på retningslinier omkring gennemførelsen af forordningens bestemmelser. Når der foreligger en nærmere plan, vil § 7-udvalget, Erhvervsfiskerudvalget og andre med interesse for ål blive indkaldt til et orienteringsmøde.

Som det fremgår af forordningen skal der udarbejdes en forvaltningsplan for ferskvand, som sikrer 40 % udvandring til havet af voksne ål. Det skal ske på lang sigt. Dette krav vil ifølge DFU's beregninger omkring udvandringen af ål betyde en udfasning af fiskeriet i ferskvand. I forvaltningsplanen vil der også skulle ses på andre mekanismer end fiskeri, herunder spærringer, turbiner, passager, ålepas, skarv mv. For saltvand er der ifølge forordningen tale om en 50 % indsatsreduktion over 5 år fra 1. juli 2009. Forvaltningsplanen skal sendes til Kommissionen inden udgangen af 2008.

Hvordan erhvervsfiskere og fritidsfiskere fremover vil skulle reguleres, vil der blive taget nærmere stilling til, når der har været afholdt orienteringsmøde med organisationerne og man har haft mulighed for at komme med bemærkninger og forslag. Herefter vil der skulle være en fase med høring om etablering af regelsæt mv.

Niels Barslund mente, at det måtte være vanskeligt at beregne, hvor mange ål der blev fanget og udvandrede før 1980. Mente, at det nemmeste og mest retfærdige ville være ikke at indsende en forvaltningsplan for ferskvand, idet det så kun ville betyde en 50 % reduktion af fiskeriet i ferskvand.

Gorm Rasmussen oplyste, at DFU har arbejdet med kvalificerede skøn over fangster og udvandring og anvendt danske undersøgelser, som giver tal for den oprindelige produktion. Beregningerne viser, at hvis 40 % skal udvandre, mangler der mange ål. Der vil være behov for omfattende udsætninger af ål, som vanskeligt vil kunne skaffes og finansieres. Der opfiskes i dag ca. 100 tons glasål i Europa og der vil nok ikke kunne hentes flere. Det er selvfølgelig også et spørgsmål om, hvor hurtigt 40 %-målet skal opfyldes. I Danmark er en ålegeneration ca. 15 år – sydpå vokser ålen hurtigere. DFU vurderer, at Danmark vil kunne levere gennemarbejdede data og tal, som vil kunne underbygge en dansk forvaltningsplan.

Christian Graversen bemærkede, at en generationstid på 15 år betyder, at de blankål der fiskes i dag er fra 1992. Dengang blev der fisket mellem 500 og 1000 tons glasål. Det betyder, at det må forventes, at det går rigtig galt om ca. 10-15 år.

Leif Skytt spurgte, om der kan blive tale om et totalt stop for ålefiskeri.

Gorm Rasmussen svarede, at det indgår, at der stadig er mulighed for 50 % reduktion i saltvand.

Michael Andersen bemærkede, at der er tale om et reelt problem, som vi har forpligtelse til at gribe ind over for og at det derfor er vigtigt med nationale planer.

Pkt. 4. Orientering omkring nationale regler om mindstemål og fredningstider med henblik på harmonisering med EU-regler med henblik på at undgå udsmid (discard)

Birgit Bolgann orienterede om, at Danmark har højere mindstemål end EU mindstemålene på en række fiskearter bl.a. torsk. De danske regler er fastlagt for mange år siden og har i vidt omfang baggrund i markedsmæssige hensyn, dvs. ønsket om at lande fisk, der har en størrelse, som lever op til aftagernes ønsker. I de seneste år, hvor der i fiskeripolitikken har været sat fokus på discard, har det været fremhævet, at de danske mindstemål burde fjernes da de betyder, at fisk, der lovligt kan ilandbringes efter EU's regler, skal smides ud fra danske fartøjer og af danske fritids- og sportsfiskere. Dvs. de danske mindstemål forøger discard. Discard skal naturligvis også ses i relation til det maskemål, der anvendes. Problemet er aktualiseret af en sag om uforklarlig stor dødelighed af torsk i Kattegat ifølge den biologiske rådgivning. På baggrund heraf vil de danske højere mindstemål for torsk i Kattegat, Skagerrak og Nordsøen blive ophævet, således at disse harmoniseres med EU-mindstemålene.

Det kan oplyses, at ændringsbekendtgørelse herom er udarbejdet og træder i kraft den 1. januar 2008. Det betyder, at mindstemålene for torsk i Danmark pr. 1. januar 2008 er:

<i>Torsk: Skagerrak, Kattegat, Limfjorden</i>	<i>30 cm</i>
<i>Torsk: Nordsøen</i>	<i>35 cm</i>
<i>Torsk: Østersøen og Bælterne</i>	<i>38 cm</i>

Fiskeridirektoratet vil i januar 2008 fortsætte drøftelsen om mindstemål på de øvrige arter, hvor der ikke er overensstemmelse med EU-reglerne.

Kurt Birch bemærkede, at det vil være helt forkert at nedsætte mindstemål for torsk i f.eks. Kattegat, idet der ikke vil være købere til de mindre fisk. Nedsættelse af mindstemålene harmoniserer desuden ikke med, at man bl.a. i EU netop nu taler om selektivitet i redskaberne.

Michael Andersen supplerede, at den rigtige måde at løse problemet med discard på, vil være at øge maskevidden – og der foregår netop nu drøftelser herom i EU omkring EU's tekniske bevaringsforanstaltninger.

Preben Thomsen var også uforstående over for en ændring af de danske mindstemål.

Harry Lorentzen gjorde opmærksom på, at det er vigtigt, at de nye mindstemål kan findes på Fiskeridirektoratets og DFU's hjemmesider.

Pkt. 5. Forslag fra Dansk Kystfiskerforening vedr. revision af reglerne om stopriste i saltvand

Leift Skytt redegjorde for forslaget, idet han henviste til, at reglerne om stopriste i ruseredskaber i visse konkrete områder i saltvand til beskyttelse af oddere blev indført i 1996. Mente, at det nu var tid at evaluere dette regelsæt, som virker som en hindring for fiskeriet. Henviste til, at statistik viser, at kun ganske få oddere dør i ruser og mente ikke, at odderen er en truet art længere. Vurderede på baggrund heraf, at begrundelsen for reglen ikke længere er til stede og ønskede derfor en ophævelse eller revision af reglerne.

Birgit Bolgann bemærkede, at Fiskeridirektoratet på baggrund af anmodningen har taget kontakt til Skov- og Naturstyrelsen, som bl.a. har oplyst, at bekendtgørelsens geografiske udbredelsesområde har sammenhæng med udbredelsen af odderen i 1996. Skov- og Naturstyrelsen har ikke planer om at foreslå ophævelse af reglerne om stopriste – også henset til, at odderen er habitatudpegningsgrundlag i visse områder. Desuden er der f.eks. i Vadehavet regler om stopriste af hensyn til laks. Skov- og Naturstyrelsen vil dog i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser kunne se nærmere på de konkrete områder med henblik på en evt. revision. Fiskeridirektoratet vil tage kontakt til Skov- og Naturstyrelsen med henblik på at sætte en proces herom i gang.

Pkt. 7. Forslag fra Dansk Fritidsfiskerforbund om dræbergopler i danske farvande

Kay Hansen ønskede viden om dræbergopler, som er konstateret i f.eks. Nordsøen og Limfjorden – bl.a. om hvilken betydning de har for fiskeyngel, f.eks. torsk.

Hanne Nicolajsen orienterede om, at der er tale om en såkaldt "indslæbt" art – en ny ribbegople. Der findes flere arter af ribbegopler i de danske farvande, som "dræbergoplen" kan forveksles med. De har alle en meget hurtig formeringsevne og kan lyse i mørket. "Dræbergoplen" stammer fra Østamerika og dukkede i 80'erne op i Sortehavet, hvor nogle mener den var årsag til et sammenbrud i fiskeriet af især ansjos og brisling. Den lever af dyreplankton, men kan også spise fiskeæg og fiskelarver. Har nu på grund af øget vandtemperatur bedre mulighed for at overleve og formere sig i danske

farvande. Den spises sandsynligvis af "melongoplen", der allerede findes i danske farvande. Der er lavet en undersøgelse i Limfjorden om mulig effekt på fiskeæg og fiske-larver, hvor arter med pelagiske æg og larver er vigtigst, dvs. sild, brisling og kutling. Kolde vintre kan begrænse "dræbergoplen", idet den ikke kan overleve temperaturer under 2 grader. En opblomstring af "melongoplen" vil ligeledes kunne begrænse den.

Pkt. 8. Orientering siden sidst

Birgit Bolgann orienterede om, at

- Bekendtgørelsen om fredningsbælter ved en del af Sjællands vandløb træder i kraft den 1. januar 2008.
- Bekendtgørelsen om særlige regler for fiskeri i Hansted å, Horsens Nørrestrand og Stensballesund, som udløber den 31. december 2007, vil blive uændret forlænget ½ år, idet der fortsat arbejdes med forslag til revision heraf.
- Der arbejdes med udkast til reviderede bekendtgørelser om fiskeri i Nissum Fjord og Storå mv., som udløber den 30. april 2008.
- Fiskeridirektoratet arbejder intenst på at færdiggøre de netbaserede fredningsbælter, således at man via direktoratets hjemmeside elektronisk vil kunne orientere sig om det enkelte fredningsbælte i det område, hvor man ønsker at fiske. Den nye service forventes etableret i begyndelsen af 2008.

Pkt. 9. Eventuelt

Preben Thomsen spurgte til en tidligere anmodning om, at DFU udarbejder en "desk-research" omkring multe, dvs. en status omkring den tilgængelige viden omkring mul-te med henblik på vurdering af evt. behov for regulering heraf (fredningstider, mind-stemål mv.)

Gorm Rasmussen svarede, at DFU i løbet af 1. kvartal 2008 vil lave et notat om status på viden om multe.

Kaare M. Ebert foreslog, at der i 2008 eller 2009 holdes en konference om fremtiden for fiskeplejen og at der afsættes midler hertil. Danmarks Sportsfiskerforbund vil gerne være behjælpelig med sekretariatsfunktionen.